

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Statens jernbanetilsyn
Postboks 7113 St. Olavs plass
0130 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

24/1554-

18. desember 2024

Statsbudsjettet 2025 - Tildelingsbrev til Statens jernbanetilsyn

1. INNLEDNING	2
2. OVERORDNET MÅL OG HOVEDPRIORITERINGER.....	2
3. MÅL, STYRINGSPARAMETERE OG PRIORITERINGER I 2025	3
4. ANDRE FØRINGER OG KRAV	9
5. STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN	11
6. RAPPORTERING	12
7. BUDSJETTILDELING OG FULLMAKTER	14

Vedlegg:

Styringskalender 2025

Postadresse
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo
postmottak@sd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.sd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 904

Avdeling
Bane-, plan og
miljøavdelingen

Saksbehandler
Torbjørn Tråholt
22 24 83 14

1. INNLEDNING

Samferdselsdepartementet viser til Prop. 1 S (2024–2025) for Samferdselsdepartementet og Innst. 13 S (2023–2024), som ble behandlet av Stortinget 14. desember 2024. I dette tildelingsbrevet stiller Samferdselsdepartementet Stortingets bevilgninger til disposisjon, delegerer fullmakter og meddeler departementets styringssignaler for Statens jernbanetilsyn i 2025.

Styringsdialogen mellom Samferdselsdepartementet og Statens jernbanetilsyn er forankret i budsjettproposisjonene og Stortingets behandling av disse, instruksene til Statens jernbanetilsyn samt reglement for og bestemmelser om økonomistyring i staten. Hoveddokumenter og faste møter i styringsdialogen fremgår av styringskalenderen, jf. vedlegget.

Oppdrag i løpet av året som ikke nevnes i tildelingsbrevet vil bli gitt i form av supplerende tildelingsbrev.

2. OVERORDNET MÅL OG HOVEDPRIORITERINGER

Meld. St. 14 (2023–2024) *Nasjonal transportplan 2025–2036* ble behandlet i Stortinget i juni 2024, jf. Innst. 439 S (2023–2024), og vil være styrende for regjeringens transportpolitikk i årene fremover. Det første året i planperioden er 2025, jf. Prop. 1 S (2024–2025) for Samferdselsdepartementet.

Det overordnede målet for transportpolitikken er «Et effektivt, miljøvennlig og trygt transportsystem i hele landet i 2050». De fem hovedmålene er videreført fra Nasjonal transportplan 2022–2033:

- Enklere reisehverdag og økt konkurransevne for næringslivet
- Bidra til oppfyllelse av Norges klima- og miljømål
- Nullvisjon for drepte og hardt skadde
- Effektiv bruk av ny teknologi
- Mer for pengene

Statens jernbanetilsyns arbeid som sikkerhetsmyndighet knytter seg til målet om nullvisjon for drepte og hardt skadde i trafikken. Statens jernbanetilsyn skal bidra til å oppnå målet gjennom sitt ansvar for å føre tilsyn med norsk jernbane og gjennom sine aktiviteter for å fremme sikkerheten ved taubaner og fornøyelsesinnretninger.

Utgangspunktet for arbeidet til Statens jernbanetilsyn som markedsovervåkingsorgan er målene om enklere reisehverdag og økt konkurransevne for næringslivet og mer for pengene.

De transportpolitiske målene har sammenheng med og bidrar til Norges oppfølging av FNs bærekraftsmål med tilhørende delmål. De aktuelle bærekraftsmålene fremgår av meldingen om Nasjonal transportplan 2025–2036, kapittel 4. Statens jernbanetilsyn bidrar til aktuelle bærekraftsmål og delmål gjennom oppfølgingen av de transportpolitiske målene.

Det vil være bærekraftsmål som ikke inngår i oppfølgingen av Nasjonal transportplan 2025–2036 som Statens jernbanetilsyn også bidrar til, både i egen virksomhet og gjennom tjenestene som leveres til samfunnet. Dette gjelder f.eks. likestilling og kompetanse- og kunnskapsutvikling.

Hovedprioriteringene for Statens jernbanetilsyn i 2025 er:

- Bidra til gode prosesser for å ta i bruk ombygde kjøretøy og nye strekninger med ERTMS gjennom samhandling med aktørene der Statens jernbanetilsyn på en proaktiv måte driver veiledning av aktørene for å sikre at tillatelsesprosessene bidrar til at utrullingene forløper så smidig som mulig.
- Arbeid med å forbedre sikkerheten i og ved spor, herunder sikkerhet ved planoverganger og beredskap. Dette omfatter å gjennomføre egnede tilsynsaktiviteter, god veiledning og tett oppfølging slik at risikoen for konsekvensene av uønskede hendelser reduseres.
- Føre tilsyn med særlig vekt på beredskap og digital sikkerhet på jernbane i lys av det aktuelle trusselbildet, samt redningsberedskap på taubaner og vedlikehold av fornyelsesinnretninger.
- Fortsette arbeidet med å rekruttere riktig kompetanse og sikre tilstrekkelig kapasitet til å ivareta oppgavene som ligger til virksomheten.
- Følge opp nye ansvarsområder:
 - Tilsynet skal fra og med 1. juli 2025 føre tilsyn med etterlevelse av krav som gjelder taubanens bærende konstruksjoner for taubaneverksamheter.
 - Som følge av Samferdselsdepartementets vedtak som ble sendt 10. desember 2024 skal Statens jernbanetilsyn starte prosessen med å etablere rutiner og føre tilsyn etter sikkerhetsloven.

Statens jernbanetilsyn skal i første tertialrapport for 2025, jf. punkt 6.1, redegjøre for hvordan tilsynet legger opp til å følge opp disse ansvarsområdene, herunder hvilken kompetanse og hvilke arbeidsprosesser som er nødvendig å etablere.

3. MÅL, STYRINGSPARAMETERE OG PRIORITERINGER I 2025

I dette kapitlet omtales mål og styringsparametere som Statens jernbanetilsyn skal benytte for sin virksomhet i 2025. Her ligger også nye oppdrag knyttet til de enkelte målene.

Statens jernbanetilsyn skal på en effektiv måte bidra til at virksomhets- og delmålene nås. Jernbanetilsynet skal legge til grunn en konsistent metodikk som sikrer at styringsparameterne er sammenlignbare over år. De tallfestede styringsparameterne alene gir ikke tilstrekkelig grunnlag for å kunne vurdere måloppnåelse og resultater. All rapportering skal derfor inneholde en kvalitativ analyse av sammenhenger og måloppnåelse.

3.1 Virksomhetsmål 1 – Tilfredsstillende sikkerhetsnivå for jernbane, taubane og fornøyelsesinnretninger

Det er virksomhetene selv som etter lovgivningen har ansvaret for sikker drift av egen virksomhet. Statens jernbanetilsyn skal som tilsynsmyndighet følge opp dette arbeidet.

Samtidig som Statens jernbanetilsyn skal arbeide for en god måloppnåelse, er det nødvendig at jernbanetilsynet på alle aktivitetsområder har et bevisst forhold til de samfunnsøkonomiske virkningene av vedtak som tilsynet treffer. I regelverksutviklingen og tilsynsvirksomheten bør Statens jernbanetilsyn legge vekt på hensynet til samfunnsøkonomi, men også administrative og andre konsekvenser for samfunnet og virksomhetene som er omfattet av regelverket. Dette gjelder også i det internasjonale arbeidet.

Delmål	Styringsparameter/styringsinformasjon
Bidra til at aktørene innenfor jernbane, fornøyelsesinnretninger og taubane etterlever gjeldende relevant lov- og regelverk	<ul style="list-style-type: none">• Antall ulykker og alvorlige hendelser• Antall bruk av reaksjoner og sanksjoner som følge av alvorlige brudd på regelverket• Andel virksomheter innenfor taubaner og fornøyelsesinnretninger som rapporterer inn hendelser (målt som andel av virksomheter som rapporterer)• Vurdering av aktørenes kjennskap til og etterlevelse av regelverket
Legge til rette for effektiv behandling av søknader om tillatelser for jernbane, taubaner og fornøyelsesinnretninger	<p><i>Jernbane:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Antall søknader om fornyet midlertidig tillatelse, og andel som godkjennes <p><i>Taubane og fornøyelsesinnretninger:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Gjennomsnittlig tid fra aktørenes første henvendelse til søknaden er komplett• Gjennomsnittlig behandlingstid fra komplett søknad fra aktørene til vedtak
Bidra til at aktørene ivaretar samfunnssikkerheten på jernbanen	<ul style="list-style-type: none">• Vurdering av etterlevelsen av sikringsforskriften og forskrift om nasjonal beredskap på jernbane• Vurdering av hvordan aktørene ivaretar hensyn til klimatilpasninger og digital sikkerhet

3.1.1 Føringer for arbeidet med samfunnssikkerhet

Statens jernbanetilsyn skal i arbeidet med samfunnssikkerhet følge opp de mål, krav og prioriteringer som fremgår i «*Strategi for samfunnssikkerhet i transportsektoren*» fra 2020. Arbeidet med samfunnssikkerhet skal være målbart, systematisk og sporbart, og inngå som

en integrert del av etatens virksomhet. Statens jernbanetilsyn skal i tertialrapportene i 2025 rapportere til departementet på status i oppfølgingen av egen strategi for samfunnssikkerhet, samt fortsette å delta på de halvårige kontaktmøtene om samfunnssikkerhet som departementet avholder i forbindelse med ovennevnte rapportering. Rapportene skal være selvstendige vedlegg til hhv. første og andre tertialrapport. I selve tertialrapporten skal det gis et overordnet sammendrag av rapporten.

Statens jernbanetilsyn skal i 2025 prioritere videre arbeid knyttet til sikkerhetsloven, herunder intern oppfølging av virksomhetssikkerhetsforskriften, og sørge for tilstrekkelig kompetanse om sikkerhet. Videre skal Statens jernbanetilsyn følge opp eventuelle avvik og sårbarheter som er identifisert gjennom egne risikovurderinger, i tilsyn eller i Nasjonal sikkerhetsmyndighets årlige undersøkelse av sikkerhetstilstanden. Det vises for øvrig til eget oppdrag knyttet til Statens jernbanetilsyns ansvar for å føre tilsyn etter sikkerhetsloven nedenfor.

Statens jernbanetilsyn skal i 2025 bidra i prosesser knyttet til videreutvikling av totalforsvaret. Dette innebærer å bidra til ansvars- og rolleavklaringer, og å delta i beredskapsplanlegging og øvelser hvor Statens jernbanetilsyn har en rolle. Forberedelser til «*Totalforsvarsåret 2026*» inngår i dette.

3.1.2 Oppdrag

Oppdrag nr.:	01-2025
Navn på oppdrag:	Evaluering av eget veiledningsarbeid
<p>Bakgrunn: God og målrettet veiledning av aktørene har vist gode effekter på flere områder. For å forsikre seg om at veiledningen når frem til aktørene på flest mulig virksomhetsområder og dermed bidra til smidige, effektive prosesser og økt måloppnåelse legger departementet til grunn at Statens jernbanetilsyn regelmessig evaluerer sitt eget veiledningsarbeid.</p>	
<p>Beskrivelse av oppdraget: Statens jernbanetilsyn skal gjennomføre en egevaluering av tilsynets veiledningsarbeid. Dette gjelder alle virksomhetsområdene. Evalueringen kan ta utgangspunkt i arbeidet med å bistå Bane NOR SF i ulike søknadsprosesser, herunder ERTMS, med vekt på hvordan dette har fungert og hva som er læringspunkter. Statens jernbanetilsyn skal i evalueringen velge ut 2-3 ulike case.</p>	
<p>Frist og rapportering: Evalueringen skal være en del av tertialrapport 1 og legges frem i etatsstyringsmøte 3-2025.</p>	

Oppdrag nr.:	02-2025
Navn på oppdrag:	Vurdering av oppfølging av eldre taubaneanlegg
<p>Bakgrunn:</p> <p>Krav til eldre taubaneanlegg er basert på et utdatert regelverk, og det blir stadig mer krevende å få tak i reservedeler osv. for å opprettholde sikker drift. Det er også utfordrende å oppfylle nyere krav og forskrifter.</p> <p>Det behov for en nærmere vurdering av om taubaneforskriften og taubaneforordningen gjelder for enkelte verneverdige, museale taubaner, hvordan kriteriene for om slike taubaner er unntatt taubaneforordningen skal forstås og om det bør settes opp egne nasjonale regler for de taubanene som omfattes av unntaket.</p>	
<p>Beskrivelse av oppdraget:</p> <p><u>Eldre taubaneanlegg:</u> Statens jernbanetilsyn skal redegjøre for hvordan det fører tilsyn med eldre taubaneanlegg som ikke er konstruert etter nyere krav og forskrifter, og hvordan myndighetene kan sikre et regulatorisk grunnlag for videre, sikker drift av slike taubaner.</p> <p><u>Historiske og verneverdige taubaneanlegg:</u> Statens jernbanetilsyn skal redegjøre for hvilke kriterier som gjelder for historiske og verneverdige taubaneanlegg som omfattes av unntaksbestemmelsene i taubaneforskriften og taubaneforordningen, hvilke organer som kan definere om unntakene kommer til anvendelse, og hvorvidt det er behov for og rettslig handlingsrom for å innføre en nasjonal ordning for eldre anlegg som er godkjent etter utdatert regelverk eller faller utenfor virkeområdet til taubaneforordningen. Redegjørelsen må omfatte en vurdering av om det er behov for regelverksendringer, og hva disse kan gå ut på.</p>	
<p>Frist og rapportering:</p> <p>Rapport skal oversendes innen 31. desember 2025.</p>	

Oppdrag nr.:	03-2025
Navn på oppdrag:	Oppfølging av sikkerhetstilråding
<p>Bakgrunn:</p> <p>Oppdraget gjelder oppfølging av sikkerhetstilråding 2023/02T og rapport fra Statens jernbanetilsyn og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) av 24. april 2024.</p> <p>24. mai 2023 mottok Samferdselsdepartementet rapport fra Statens havarikommisjon (SHK) om brann i signalanlegget på Sandefjord stasjon. I rapporten fremmet SHK to sikkerhetstilråding til Samferdselsdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet. Statens jernbanetilsyn og DSB har i fellesskap levert en</p>	

rapport med forslag til løsninger på de aktuelle sikkerhetstilrådingene fra SHK. I rapporten foreslås det at DSBs forvaltningsområde utvides til å gjelde et ansvar for signalanlegg, mens tilsyn med elsikkerhet i rullende materiell kan være en tilsvarende utvidelse for SJTs ansvarsområde.

Samferdselsdepartementet mottok 6. november 2024 en overordnet tidsplan fra SJT for det gjenstående arbeidet. Her anslås det at Statens jernbanetilsyn kan overta tilsynsansvaret for elsikkerhet i rullende materiell 1. juni 2026. Dersom Statens jernbanetilsyn selv ikke kan vedta forskrift eller det kreves en lovendring, må det påregnes ytterligere tid utover det skisserte.

Beskrivelse av oppdraget:

Statens jernbanetilsyn skal fortsette arbeidet med løsningene i rapporten i tråd med oversendt tidsplan og i samråd med DSB slik at sikkerhetshensyn kan ivaretas på en helhetlig måte.

Frist og rapportering:

Det tas sikte på at Statens jernbanetilsyn overtar tilsynsansvaret for elsikkerhet i rullende materiell 1. juni 2026, men ved behov for lovendring må det påregnes ytterligere tid.

Oppdrag nr.:	04-2025
Navn på oppdrag:	Nytt ansvar for å føre tilsyn etter sikkerhetsloven
Bakgrunn:	Samferdselsdepartementet sendte 10. desember 2024 brev til Statens jernbanetilsyn med vedtak om at de får ansvar for å føre tilsyn etter sikkerhetsloven.
Beskrivelse av oppdraget:	Statens jernbanetilsyn skal i 2025 etablere rutiner slik at de kan føre tilsyn etter sikkerhetsloven. Statens jernbanetilsyn skal utarbeide en samarbeidsavtale med Nasjonal sikkerhetsmyndighet og legge til rette for å tilsynet kan ivareta rollen som tilsynsmyndighet på dette området, jf. vedtak i brev av 10. desember 2024.
Frist og rapportering:	Statens jernbanetilsyn skal rapportere på status for arbeidet i første tertialrapport for 2025.

3.2 Virksomhetsmål 2 – Velfungerende jernbanemarkeder

Delmål	Styringsparameter/styringsinformasjon
Bidra til at aktørene har tilgang til spor og jernbanerelaterte tjenester på ikke-diskriminerende vilkår	<ul style="list-style-type: none">• Antall myndighetsavgjørelser og uttalelser om manglende etterlevelse av relevant regelverk.• Overordnet vurdering av etterlevelsen av regelverket og beskrivelse av tiltak for å bedre denne
Bidra til at forholdene ligger til rette for virksom konkurranse og effektiv ressursbruk i markedene for jernbanetransporttjenester	<ul style="list-style-type: none">• Vurdering av konkurranseintensitet og etableringsbarrierer

3.3 Virksomhetsmål 3 – Oppdatert, relevant og hensiktsmessig regelverk

Delmål	Styringsparameter/styringsinformasjon
Involvere bransjene i regelverksarbeid, og legge til rette for at de kan innrette seg etter nytt regelverk	<ul style="list-style-type: none">• Beskrivelse av veiledning som er gjennomført
Påvirke EU-regelverk i tråd med Norges interesser	<ul style="list-style-type: none">• Vurdering av hvordan EU-regelverk har blitt påvirket av norske interesser
Gjennomføre forpliktelser etter EØS-avtalen rettidig og riktig	<ul style="list-style-type: none">• Andel rettsakter tatt inn i EØS-avtalen som er gjennomført i norsk rett innen gjeldende frister

Se nærmere føringer for EØS-arbeidet under punkt 4.2 nedenfor.

3.3.1 Oppdrag

Oppdrag nr.:	05-2025
Navn på oppdrag:	Kapasitetsfordelingsforslag
Bakgrunn: Lovgiver i EU er nå i slutfasen med å behandle forslaget til nye regler om kapasitetsfordeling på jernbanen. De nye reglene ventes å legge sentrale premisser for strategisk planlegging og utnyttelse av kapasiteten i jernbanenettet. Det er derfor viktig å være godt kjent med hva de nye reglene innebærer og hvordan de nåværende kapasitetsfordelingsprosessene påvirkes. Statens jernbanetilsyn leverte i juni 2024 en foreløpig vurdering av hvilke konsekvenser forslaget vil kunne ha for norsk lovgivning.	

Beskrivelse av oppdraget:

Statens jernbanetilsyn skal innenfor sin rolle som markedsovervåkingsorgan forberede den praktiske gjennomføringen av ny forordning om kapasitetsfordeling på det nasjonale jernbanenettet, forutsatt at den tas inn i EØS-avtalen, og med de fristene som fremgår av forordningen når den er vedtatt. Dette omfatter særlig oppdaterte vurderinger av konsekvenser for regelverk og innspill til departementet om nye nasjonale gjennomføringsbestemmelser. Samferdselsdepartementet vil invitere til egne statusmøter, sammen med Bane NOR og Jernbanedirektoratet.

Samferdselsdepartementet gjør for øvrig oppmerksom på at vi også gitt oppdrag om ny kapasitetsfordelingsforordning i oppdragsbrevet til Bane NOR og i tildelingsbrevet til Jernbanedirektoratet for 2025.

Frist og rapportering:

Fremdriften for fastsettelsen av ny forordning i EU er uviss, og det vil derfor i forbindelse med statusmøtene avklares nærmere hvordan og når Statens jernbanetilsyn skal levere svar på oppdraget.

4. ANDRE FØRINGER OG KRAV

4.1 Fellesføringer fra regjeringen

Regjeringen har fastsatt tre fellesføringer for 2025. Fellesføringene er de samme som for 2024, med noen justeringer i fellesføring nr. 2. Rundskrivet for 2024 kan derfor brukes inntil videre. Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet vil tidlig i 2025 sende ut et oppdatert rundskriv. Samferdselsdepartementet kommer tilbake til dette når rundskrivet foreligger.

4.1.1 Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk

Det er et mål med systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk. Statens jernbanetilsyn skal følge opp dette målet. I dette arbeidet skal det tas hensyn til ivaretagelse av virksomhetens kjerneoppgaver og kostnadseffektivitet. Statens jernbanetilsyn skal også vurdere hvordan klimaendringene vil påvirke virksomheten. Statens jernbanetilsyn skal gjøre systematiske vurderinger av egen energibruk og ta i bruk lønnsomme energieffektive løsninger, samt øke energifleksibiliteten der dette er relevant.

4.1.2 Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring

Regjeringen har høye ambisjoner når det gjelder inkludering og mangfold. Statlige virksomheter skal ha en positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring.

Arbeidsgiverne skal i samarbeid med de tillitsvalgte selv definere et hensiktsmessig ambisjonsnivå ut fra virksomhetens egenart og størrelse.

Statens jernbanetilsyn skal i årsrapporten oppgi antallet ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring i 2025 og det totale antallet ansettelser i virksomheten i 2025. Statens jernbanetilsyn skal også omtale utviklingen i 2025 sett opp mot det virksomheten har rapportert for 2024.

4.1.3 Redusere konsulentbruken

Det er et mål at staten samlet sett skal redusere konsulentbruken ved å utvikle egen kompetanse. Statens jernbanetilsyn skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes. Statens jernbanetilsyn skal i årsrapporten for 2025 rapportere om konsulentbruken og oppfølgingen av fellesføringen, herunder om totalbeløp for kjøp av konsulenttjenester, hvilke tiltak som er iverksatt og konkrete resultater. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder i virksomheten der konsulenter benyttes i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere.

Statens jernbanetilsyn skal som en del av rapporteringen også gi en overordnet omtale av eventuelle kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2025 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester. Dersom utgifter til kjøp av konsulenttjenester er vesentlige, bør virksomheten i note til årsregnskapet spesifisere dette nærmere. Dersom virksomheten har større kjøp av konsulenttjenester fra andre statlige leverandører, bør dette fremgå særskilt.

4.2 EØS-arbeid

Regjeringen fører en aktiv europapolitikk for å ivareta norske interesser og bidra til felles europeiske løsninger. Regjeringens EU/EØS-arbeidsprogram 2024-2025 understreker at vi fra norsk side skal drive aktiv medvirkning i de prioriterte EØS-sakene og ta i bruk handlingsrommet i EØS-avtalen.

EU utvikler stadig mer sektorovergripende samarbeid samt kobler ulike saker, noe som gjør god samordning og informasjonsutveksling enda viktigere. Videre setter EU i økende grad klarere grenser mellom hva det betyr å være utenfor og innenfor.

Det nordiske samarbeidet er en viktig del av regjeringens europapolitikk og nordisk samarbeid øker sjansene for gjennomslag på den europeiske arenaen.

Samferdselsdepartementet ønsker å tidlig identifisere saker som er viktige for Norge og medvirke til at regelverksutforming blir mest mulig i tråd med norske interesser. Departementet jobber kontinuerlig med å redusere etterslepet av EU-rettsakter som vurderes for innlemmelse i EØS-avtalen, og Statens jernbanetilsyn bes om å prioritere oppfølging av

sine saker. Arbeidet med å få ned EØS-etterslepet er også høyt prioritert i regjeringen. Statens jernbanetilsyn bes om å merke seg hovedpunktene i Eldringutvalgets rapport fra april 2024 (NOU 2024: 7 *Norge og EØS: Utvikling og erfaringer*). Her understrekes bl.a. viktigheten av god EU/EØS-kompetanse og riktig gjennomføring av EØS-regelverk. Det skal legges vekt på regelkvalitet, tilgjengelighet og korrekt praktisering, og vi må følge med på rettsutviklingen i EU. For å oppnå dette er en videreføring av det gode samarbeidet mellom Samferdselsdepartementet og Statens jernbanetilsyn en nødvendig forutsetning.

Statens jernbanetilsyn deltar i regelverksprosessene i EU særlig gjennom arbeidet i EUs jernbanebyrå (ERA) og ulike innspillgrupper, ekspertgrupper og komiteer i regi av DG MOVE, i enkelte av disse sammen med departementet. Flere av disse prosessene er også relevante for, og koordineres med regelverket under COTIF.

For å bidra til at vi på samferdselsområdet samlet sett ivaretar norske interesser på en mest mulig hensiktsmessig og effektiv måte, bes Statens jernbanetilsyn følge opp krav og frister for EU/EØS-arbeidet i henhold til utredningsinstruksen og Samferdselsdepartementets EØS-strategi. Dette innebærer bl.a. at dersom det er utvikling i regelverksarbeid og andre saker med en politisk dimensjon skal departementet informeres, og få referat fra møtene. Der hvor Statens jernbanetilsyn deltar i EUs regelverksutforming skal det være tett kontakt med departementet for å bidra til et klart mandat og en koordinert norsk posisjon. Dette avklares som utgangspunkt ved jevnlig fagmøter, men også ved løpende kontakt der det vurderes å være behov for det. Det er særlig viktig at Statens jernbanetilsyn er oppmerksom på forhold som kan få betydning for Norge, involverer tidlig berørte aktører i sektoren, ser ulike prosesser og initiativ i sammenheng og involverer departementet hvis det er behov for å avklare hvilke posisjoner som skal fremmes.

5. STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN

Det er en sentral oppgave for Statens jernbanetilsyn å tilpasse sin kapasitet til aktivitetsnivået i sektorene som er underlagt Statens jernbanetilsynstilsynets myndighetsområde. Samtidig må Statens jernbanetilsyn håndtere nye oppgaver og ansvarsområder som Samferdselsdepartementet beslutter.

Samferdselsdepartementet ber Statens jernbanetilsyn sørge for at den interne organisasjonen er rustet for å møte bransjeendringer, teknologisk utvikling og digitalisering.

5.1 Effektivisering

Statens jernbanetilsyn har allerede effektivisert mye av virksomheten ved å ta i bruk digitale løsninger. Tilsynet skal løpende vurdere muligheten for å effektivisere ved ytterligere digitalisering av virksomheten. Ved digitalisering skal Statens jernbanetilsyn følge *Digitaliseringsstrategi for offentlig sektor 2019–2025*.

5.2 Risikovurderinger og internkontroll

Risikostyring og internkontroll er en vesentlig del av Statens jernbanetilsyns interne styring og en viktig del av styringsdialogen med departementet

Statens jernbanetilsyn skal gjennomføre risikovurderinger knyttet til å nå de fastsatte målene, til å oppfylle kravet om effektiv ressursbruk og til gjennomføring av budsjettet i form av mer- eller mindreforbruk. Statens jernbanetilsyn må også vurdere virksomhetens evne til å håndtere endringer i risikobildet på sentrale områder som klimaendringer og digitale trusler.

Statens jernbanetilsyns risikovurderinger skal ligge til grunn for rapportering i tertialrapportene og årsrapporten. Etatens overordnede risikovurdering skal sendes departementet sammen med første tertialrapport, og oppdateres i andre tertialrapport.

Virksomhetens system for risikovurderinger og bruk av dette skal fremgå av årsrapporten.

Samferdselsdepartementet har fulgt opp internkontroll i Statens jernbanetilsyn i etatsstyringsdialogen i 2024, og vil fortsette dette i 2025. Jernbanetilsynet har tatt i bruk et nytt system for internkontroll i 2024. Departementet vil følge utviklingen gjennom 2025 og erfaringene Statens jernbanetilsyn gjør med bruken av systemet.

Statens jernbanetilsyn skal i årsrapporten gi en overordnet tilstandsvurdering av etats internkontroll, og hva som er grunnlaget for denne vurderingen. Det skal rapporteres om det er avdekket vesentlige avvik eller svakheter i etats internkontroll, og hvilke tiltak som i så fall er iverksatt.

6. RAPPORTERING

6.1 Rapport for første tertial

I rapporten for første tertial skal Statens jernbanetilsyn gi en kort og overordnet vurdering av mål, prioriteringer og oppdrag i dette tildelingsbrevet. Rapporten skal inneholde etats overordnede risikovurderinger, jf. kap. 5.2. Det skal legges vekt på vesentlige avvik fra krav og forventninger i dette tildelingsbrevet. Ved eventuelle vesentlige avvik skal risikoreduserende tiltak og gjenværende risiko etter tiltak omtales.

- Rapporten skal videre inneholde regnskapsstatus etter SRS per 30. april (resultatregnskap og notene om lønnskostnader og andre driftskostnader)
- prognose for forbruk for hele 2025 etter kontantprinsippet
- oppdrag og områder der det er bedt om rapportering i første tertial i dette tildelingsbrevet

6.2 Rapport for andre tertial

I rapporten for andre tertial skal Statens jernbanetilsyn gi en oppdatert risikovurdering med utgangspunkt i risikovurderingene fra første tertialrapport. Vurderingen skal inkludere eventuelle forsinkelser i oppdrag som er forutsatt gjennomført, og avvik fra andre forutsetninger og krav i dette tildelingsbrevet.

Dersom det rapporteres om avvik på føringer og krav som skal være fulgt opp i løpet av budsjettåret, skal etaten i rapporten forklare om det vil være mulig å følge opp som forutsatt innen utgangen av året, og hvilke tiltak som eventuelt må iverksettes.

Rapporten skal videre inneholde:

- regnskapsstatus etter SRS per 31. august (resultatregnskap og notene om lønnskostnader og andre driftskostnader)
- prognose for forbruk for hele 2025 etter kontantprinsippet
- oppdrag og områder der det er bedt om rapportering i andre tertial i dette tildelingsbrevet

6.3 Årsrapport med årsregnskap

Statens jernbanetilsyn skal sende departementet endelig årsrapport med årsregnskap for 2025 innen 15. mars 2026.

Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av virksomhetens resultater og gi departementet grunnlag for å vurdere måloppnåelse og ressursbruk, jf. bestemmelsene om økonomistyring i staten punkt 1.6.1 og 2.3.3 og rundskriv R-115 *Utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap*. Vi viser også til DFØs veiledningsnotat for årsrapporten.

Årsrapporten skal være i samsvar med kravene og føringene i dette tildelingsbrevet og inneholde relevant informasjon av betydning for departementets styring av Statens jernbanetilsyn.

Årsrapporten skal inneholde utvalgte nøkkeltall for virksomheten. Nøkkeltallene skal være i henhold til DFØs anbefalinger og definisjoner og omfatter bl.a.

- antall ansatte
- antall avtalte årsverk
- antall utførte årsverk
- samlet tildeling post 01–99
- utnyttelsesgrad post 01–29
- driftsutgifter
- lønnsutgifter per årsverk
- lønnsandel av driftsutgifter
- konsulentandel av driftsutgifter

Årsrapporten skal i tillegg inneholde et avgrenset sett nøkkeltall som gir et bilde av virksomhetens tjenester og tjenesteproduksjon, f.eks. volumtall eller kvalitetsparametere.

Det skal rapporteres i tidsserier på tre år.

Statens jernbanetilsyn fører fra 1. januar 2024 virksomhetsregnskapet etter de statlige regnskapsstandardene (SRS). Fram til det kan rapporteres på en tidsserie på tre år, ber vi virksomheten rapportere etter kontantprinsippet for nøkkeltallene der dette er relevant.

Det stilles ikke lenger krav om rapportering på indikatorene for drifts- og administrasjonseffektivitet som er gitt av Samferdselsdepartementet (KPI 1–KPI 5).

Departementet presiserer følgende som skal komme frem av årsrapporten:

- En vurdering av hvordan Statens jernbanetilsyn bidrar til å følge opp de transportpolitiske målene og bærekraftsmålene, jf. kap. 2.
- Vurderinger og analyser av utviklingen under hvert av målene i kap. 3. I tillegg til styringsparameterne skal øvrig relevant og tilgjengelig informasjon benyttes.
- Status for tilstanden innen tilsynets ansvarsområde, herunder tilsynets evne til å sikre måloppnåelse på kort og lang sikt, og om tilsynets prioriteringer gjennom året har påvirket dette, jf. tilsynets risikovurderinger.
- En overordnet tilstandsvurdering av etatens internkontroll.
- Redegjørelse for effektiviseringsarbeidet.
- Oversikt over oppdrag fra departementet, både pågående og avsluttede oppdrag per 31.12.2025.
- Redegjørelse for oppfølging av bestemmelsene i likestillings- og diskrimineringsloven, som arbeidsgiver og offentlig myndighet.

Årsrapport med årsregnskap skal publiseres på etatens nettsider når den er ferdig behandlet i styringssider og innen 1. mai 2026. Revisjonsberetningen fra Riksrevisjonen skal publiseres sammen med årsrapporten eller så snart den foreligger.

7. BUDSJETTILDELING OG FULLMAKTER

Stortinget vedtok 14. desember 2024 statsbudsjettet for 2025, jf. Prop. 1 S (2024–2025) for Samferdselsdepartementet og Innst. 13 S (2024–2025).

7.1 Tildelinger og føringer

7.1.1 Tildelinger

For Statens jernbanetilsyn gjelder følgende bevilgninger:

Utgifter:

Kap.	Post		Kroner
1354	Statens jernbanetilsyn		
	01	Driftsutgifter	112 800 000
		Sum kap. 1354	112 800 000

Inntekter:

Kap.	Post		Kroner
4354	Statens jernbanetilsyn		
	01	Gebyrer for tilsyn med tau- og kabelbaner og fornøylesinnretninger	15 600 000
		Sum kap. 4354	15 600 000

Under henvisning til overnevnte og § 7 i Reglement for økonomistyring i staten stiller Samferdselsdepartementet med dette ovennevnte bevilgninger til disposisjon for Statens jernbanetilsyn.

7.1.2 Forutsetninger og føringer for tildelingene

Statens jernbanetilsyn har ansvar for å planlegge virksomheten i 2025 slik at målene kan nås innenfor tildelte bevilgninger, jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9 og Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 2.2. Etaten må tilpasse det samlede aktivitetsnivået til etatens budsjetttramme slik at det ikke pådras utgifter uten at det er budsjettmessig dekning.

7.2 Fullmakter

7.2.1 Fullmakt vedtatt av Stortinget

Stortinget vedtok ved behandlingen av Prop. 1 S (2024–2025) for Samferdselsdepartementet, jf. Innst. 13 S (2024–2025), en fullmakt som Samferdselsdepartementet delegerer til Statens jernbanetilsyn:

Fullmakt til å overskride gitte bevilgninger

II

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2025 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekt under
kap. 1354 post 01	kap. 4354 post 01

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

7.2.2 Annen fullmakt

Samferdselsdepartementet delegerer til Statens jernbanetilsyn:

Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester ut over budsjettåret

Finansdepartementet har i rundskriv R-110 av 20. juni 2023 fastsatt fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet. Samferdselsdepartementet delegerer til Statens jernbanetilsyn fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester ut over 2025. Leieavtalene og avtalene om kjøp av tjenester må gjelde kjøp til den ordinære driften av etaten, f.eks. leie av lokaler, kontorutstyr og kjøp av renholds- og vaktmestertjenester. Etaten må kunne dekke utgifter ved inngåtte avtaler innenfor et uendret bevilgningsnivå på kap. 1354 Statens jernbanetilsyn, post 01 Driftsutgifter, i hele avtaleperioden. For alle avtaler ut over budsjettåret må Statens jernbanetilsyn nøye vurdere behovet for oppsigelsesklausuler. Ved vurderingen skal hensynet til den fremtidige handlefriheten veie tungt. Dette gjelder særlig langsiktige avtaler.

Dersom fullmakten ikke blir benyttet etter forutsetningene, kan Samferdselsdepartementet trekke den tilbake. I forklaringene til statsregnskapet for 2025 må Statens jernbanetilsyn vise at de disposisjonene som er gjort, ligger innenfor fullmakten.

Ved inngåelse av nye avtaler må Statens jernbanetilsyn nøye vurdere de budsjettmessige konsekvensene av avtalene. Dersom det ikke er budsjettmessig dekning for en avtale, må den legges frem for Samferdselsdepartementet før den blir inngått, slik at ev. behov for bevilgninger kan bli vurdert i de ordinære budsjettprosessene.

Med hilsen

Are Forbord (e.f.)
ekspedisjonssjef

Øystein Rembar
kst. avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg: Styringskalender 2025

Kopi:
Riksrevisjonen